

Šīs lapa ir mašīntulkota [Saite]. Mašīntulkojumos var būt kļūdas, kas var mazināt skaidrību un precizitāti; Ombuds neuzņemas atbildību par neatbilstībām. Lai iegūtu visuzticamāko informāciju un juridisko precizitāti, lūdzam skatīt šādus dokumentus. avota versija angļu valoda ir norādīta iepriekš. Lai iegūtu plašāku informāciju, lūdzam skatīt mūsu [valodu un tulkošanas politiku](#) [Saite].

Lēmums lietā 859/2018/TE par Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai atteikumu piešķirt piekļuvi galīgajam izmeklēšanas ziņojumam lietā “Stārķa ligzda”

Lēmums

Lieta 859/2018/TE - **Uzsākta {0}** 17/07/2018 - **Lēmums par {0}** 17/07/2018 - **Iesaistītā iestāde** Eiropas Biroju krāpšanas apkarošanai (Nav konstatēta kļūda pārvaldībā) |

Lieta attiecās uz pieprasījumu par piekļuvi Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai (OLAF) rīcībā esošiem dokumentiem. Attiecīgais dokuments bija galīgais izmeklēšanas ziņojums par ES subsīdijām, ko bija saņēmusi saimniecība un viesnīcu komplekss Čehijas Republikā, t. s. “Stārķa ligzda”. OLAF atteicās atklāt ziņojumu. Lai pamatotu savu lēmumu, OLAF atsaucās uz ES judikatūru, kur noteikta “vispārēja prezumpcija”, ka OLAF un turpmāku izmeklēšanu laikā ir jāsaglabā OLAF lietu materiālu konfidencialitāte.

Ombude konstatēja, ka uz minēto dokumentu attiecas vispārējā prezumpcija par konfidencialitāti un ka valsts iestādes joprojām risina jautājumus, kas izriet no ziņojuma. Tāpēc šajā laikā nepārprotamas sabiedrības intereses atklāt informāciju nav nozīmīgākas par sabiedrības interesēm aizsargāt ziņojumu, lai valsts iestādes varētu ar to rīkoties. Šā iemesla dēļ ombude lietu slēdza.

Sūdzības priekšvēsture

1. Sūdzības iesniedzējs 2018. gada 3. janvārī pieprasīja publisku piekļuvi Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai (OLAF) *ziņojumam par ES subsīdijām Stork Nest* [1] saskaņā ar ES noteikumiem par publisku piekļuvi dokumentiem (turpmāk “Regula 1049/2001” [2]).

2. OLAF 2018. gada 25. janvārī noraidīja sūdzības iesniedzēja pieprasījumu, ko tas interpretēja kā tādu, kas attiecas uz tā galīgo izmeklēšanas ziņojumu lietā OF/2015/1348/B4. OLAF paļāvās uz Regulā 1049/2001 paredzēto izņēmumu, saskaņā ar kuru piekļuves pieprasījumus var

noraidīt, ja ir jāaizsargā “ *pārbaužu, izmeklēšanas un revīziju mērķis*” [3] .

3. Sūdzības iesniedzējs 2018. gada 14. februārī lūdza OLAF pārskatīt savu lēmumu, iesniedzot tā saukto “apstiprinošo pieteikumu”. Viņš apgalvoja, ka ziņojuma publiskošanā ir sevišķas sabiedrības intereses, jo ziņojuma rezultātā Čehijas valdība ir atkāpusies no amata. Vajadzīgo faktu skaidrību vislabāk varētu panākt, publicējot OLAF ziņojumu. Tā kā Čehijas laikraksts *Hospodářské Noviny* 2018. gada janvārī jau ir pilnībā publicējis ziņojuma versiju čehu valodā, sūdzības iesniedzējs apgalvoja, ka ziņojuma publiskošana nevar kavēt Čehijas policijas un tiesu iestāžu darbu.

4. OLAF 2018. gada 26. aprīlī pieņēma lēmumu par sūdzības iesniedzēja pārskatīšanas pieprasījumu. OLAF apstiprināja savu iepriekšējo secinājumu, ka piekļuvi izmeklēšanas galīgajam ziņojumam nevar piešķirt. To darot, OLAF atsaucās uz vairākiem Regulas 1049/2001 noteikumiem.

5. Pirmkārt, OLAF apgalvoja, ka uz galīgo izmeklēšanas ziņojumu attiecas vispārējā prezumpcija par OLAF lietas materiālos iekļauto dokumentu neizpaušanu, kā noteikts Vispārējās tiesas judikatūrā [4] . Tā kā ziņojums valstu iestādēm un Komisijai tika nosūtīts tikai 2017. gada decembrī, “ *ziņojuma izpaušana varētu apdraudēt to valstu iestādēm nosūtītās informācijas efektīvu izmantošanu, kuras nesen saņēmušas ziņojumu un var apsvērt turpmākus pasākumus* ”. Tāpēc pieprasītais dokuments būtu “ *principā un pilnībā atbrīvots no publiskošanas*”, ja vien tā publiskošanu neattaisno sevišķas sabiedrības intereses.

6. Otrkārt, OLAF apgalvoja, ka ziņojuma izpaušana ļautu sabiedrībai “ *vākt svarīgu informāciju, kas ir svarīga uzņēmējdarbībai un kas kaitētu vienībām, kuras ir sniegušas savus datus*” [5] . Tas arī atturētu komercstruktūras no sadarbības ar OLAF nākotnē.

7. Visbeidzot, OLAF apgalvoja, ka ziņojumā būtu ietverti personas dati, kas ir aizsargāti ar Regulas 1049/2001 4. panta 1. punkta b) apakšpunktu, un ka prasītājs nav pierādījis nepieciešamību nosūtīt viņam šos personas datus.

8. Attiecībā uz sevišķu sabiedrības interešu pastāvēšanu OLAF norādīja, ka, “ *ņemot vērā OLAF veikto krāpšanas apkarošanas izmeklēšanu provizorisko raksturu, (..) prevalē interese saglabāt tā lietas dokumentu konfidencialitāti* ”. Tā arī apgalvoja, ka prasītāja “ *nebija pamatojusi , kāpēc konkrētajā situācijā pārskatāmības princips zināmā mērā ir īpaši steidzams un tādējādi var prevalēt pār iemesliem, kas pamato informācijas neizpaušanu* ”. Tādēļ OLAF secināja, ka “ *nav pietiekamu elementu, kas pierādītu sevišķu sabiedrības interešu pastāvēšanu*” .

9. Neapmierināts ar OLAF lēmumu, sūdzības iesniedzējs 2018. gada 14. maijā vērsās pie ombuda.

Izmeklēšana

10. Ombuds sāka izmeklēšanu par šādu sūdzības aspektu:

OLAF esot kļūdaini noraidījis sūdzības iesniedzēja lūgumu veikt pārskatīšanu, neizvērtējot viņa argumentus, it īpaši attiecībā uz sevišķu sabiedrības interešu esamību.

Ombudam iesniegtie argumenti

11. Sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka OLAF noraidīja pārskatīšanas pieprasījumu, pienācīgi neizanalizējot viņa argumentus par sevišķu sabiedrības interešu pastāvēšanu. Viņš arī apgalvo, ka, izvērtējot viņa lūgumu, esot bijis jāņem vērā laikraksta *Hospodářské Noviny* galīgā izmeklēšanas ziņojuma noplūde. Faktiski informācijas noplūde padarītu OLAF argumentu, ka ziņojuma publiskošana varētu kavēt valsts tiesu iestāžu turpmākos pasākumus, vairs nebūtu spēkā. Tas pats attiektos uz personas datu aizsardzību, jo šie dati jau būtu publiski pieejami.

Ombuda novērtējums

12. Regula (EK) Nr. 1049/2001 [6] ļauj ES iestādēm atteikt piekļuvi dokumentiem, ja to izpaušana varētu apdraudēt pārbaudi, izmeklēšanas un revīziju mērķi. Šo izņēmumu piemēro, ja vien dokumentu publiskošana nav saistīta ar sevišķām sabiedrības interesēm. Turklāt, ja uz dokumentiem attiecas konkrēta ES tiesību aktu joma, ir jāapsver jebkādi īpaši noteikumi par piekļuvi šādiem dokumentiem. Šajā gadījumā Regulā (ES) Nr. 883/2013 [7] ir noteikts, ka uz informāciju, kas jebkādā veidā nosūtīta vai iegūta OLAF iekšējās izmeklēšanas gaitā, attiecas pienākums glabāt dienesta noslēpumu.

13. Vispārējā tiesa ir nospriedusi, ka Regulas 883/2013 noteikumi par konfidencialitāti pamato **vispārēju prezumpciju par to dokumentu neizpaušanu, kas saistīti ar OLAF veiktajām izmeklēšanām**. Tiesa secināja, ka, “*pamatojoties uz Regulu Nr. 1049/2001, vispārēja piekļuve OLAF lietas materiāliem, kamēr OLAF izmeklēšanas procedūra joprojām turpinās, principā kaitētu izmeklēšanas efektīvai norisei*” [8]. Tas pats attiecas uz OLAF izmeklēšanām, kas nesen tika slēgtas ar ieteikumiem veikt turpmākus pasākumus, jo kompetentajām ES vai valstu iestādēm bija vajadzīgs laiks, lai “*saprātīgā termiņā*” lemtu par darbībām, kas tām būtu jāveic saskaņā ar OLAF ieteikumiem. Vispārējā tiesa pamatoja, ka agrīna izpaušana varētu apdraudēt to, ka attiecīgās iestādes efektīvi izmanto OLAF konstatējumus [9].

14. **Tomēr** Tiesa atzina, ka OLAF būtu jāizvērtē personas, kas lūdz piekļuvi, izvirzīto argumentu pamatotība, kuru mērķis bija pierādīt **sevišķu sabiedrības interešu pastāvēšanu** attiecīgo dokumentu publiskošanā [10].

15. Tāpēc ombuds izvērtēja, vai uz pieprasīto OLAF izmeklēšanas galīgo ziņojumu attiecas vispārējā prezumpcija par informācijas neizpaušanu un, ja tā, vai pastāv sevišķas sabiedrības intereses saistībā ar informācijas izpaušanu.

16. Uz pieprasīto galīgo ziņojumu skaidri attiecas vispārējā prezumpcija par neizpaušanu, kamēr izmeklēšana turpinājās, un uz “*pienācīgu laikposmu*” pēc tās noslēgšanas. OLAF 2018.

gada aprīlī noraidīja sūdzības iesniedzēja pārskatīšanas pieprasījumu. Tā kā OLAF 2017. gada decembrī bija nosūtījis Komisijai un Čehijas valsts iestādēm savu galīgo ziņojumu un ieteikumus, judikatūra liecina, ka Komisijai un Čehijas valsts iestādēm vēl nav pagājis saprātīgs termiņš, kurā tās varētu apsvērt savas darbības [11]. Turklāt, ņemot vērā šīs lietas faktus, ombuds saprot, ka valsts iestādes vēl nav pabeigušas darbu pie jautājumiem, kas izriet no ziņojuma [12].

17. Sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka pastāv sevišķas sabiedrības intereses, kas pamato ziņojuma publiskošanu.

18. Saskaņā ar Tiesas judikatūru personai, kas pieprasa nelegislatīvus dokumentus, piemēram, tos, uz kuriem attiecas prezumpcija par informācijas neizpaušanu, ir jāpierāda, ka pārskatāmības princips zināmā mērā ir **īpaši steidzams un** tādējādi var prevalēt pār iemesliem, kas pamato atteikumu publiskot dokumentus [13].

19. Aizdomas saistībā ar lietu “Stork Nest” veicināja to, ka Čehijas valdība 2018. gada janvārī zaudēja uzticību parlamentam. 2018. gada 27. jūnijā zvērestu nodeva jaunai mazākuma valdībai, ko vadīja Čehijas premjerministrs. Ir saprātīgi pieņemt, ka joprojām pastāv sabiedrības interese noskaidrot “Stork Nest” lietas faktus, kas pamato lietu par atbrīvošanu.

20. Tomēr ombuds uzskata, ka sabiedrības intereses noskaidrot “Stork Nest” lietas faktus neatsver nepieciešamību aizsargāt valsts iestāžu un Komisijas veiktos turpmākos pasākumus saistībā ar OLAF ziņojumu. Ombuds uzsver, ka sabiedrība ir ļoti ieinteresēta nodrošināt, ka šos turpmākos pasākumus var pienācīgi veikt. Ombuds uzskata, ka ir svarīgi ievērot konfidencialitāti saprātīgā laikposmā, lai varētu veikt šādus turpmākus pasākumus. Šādos apstākļos ombuds uzskata, ka OLAF ir pamatoti secināt, ka šajā posmā nav sevišķu sabiedrības interešu, lai dokumentu izpaustu.

21. Ombuds arī norāda, ka 2018. gada janvārī Čehijas Republikas Finanšu ministrija publicēja OLAF ziņojuma secinājumu īsu kopsavilkumu, atklājot, ka OLAF ir konstatējis pārkāpumus subsīdiu maksājumos, ko saņēma “Stork Nest” [14]. Šī ierobežotā informācija šajā posmā ir pietiekama, lai sabiedrība būtu pietiekami informēta par šīs lietas attīstību.

22. Tas, ka valsts iestādes joprojām apsver savu rīcību, nozīmē, ka, neraugoties uz skaidrām sabiedrības interesēm zināt par to, kas noticis šajā lietā, tas nav svarīgāks par sabiedrības interesēm dot valsts iestādēm pienācīgu iespēju risināt šo jautājumu. Tomēr ombuds vēlas precizēt, ka tas **nenozīmē**, ka sabiedrības piekļuves atteikums būs pamatots uz nenoteiktu laiku.

23. Attiecībā uz sūdzības iesniedzēja argumentu, ka OLAF ziņojuma nopludinātā versija jau ir publicēta, Vispārējā tiesa ir nospriedusi, ka “*tas vien, ka daļa no konfidencialiem OLAF lietas materiāliem varētu būt izpausta nelikumīgi, pats par sevi neattaisno nekādu atkāpi par labu attiecīgajai personai no konfidencialitātes noteikumiem, kas reglamentē OLAF izmeklēšanas lietas*” [15].

24. Tādējādi pašreizējā Savienības tiesību stāvoklī tas nozīmē, ka ziņojuma noplūde Čehijas laikrakstā *Hospodářské Noviny* neattaisno nekādu atkāpi no vispārējās prezumpcijas par informācijas neizpaušanu. Noplūde pati par sevi nenoliedz nekādu juridisku pamatojumu, lai arī turpmāk liegtu publisku piekļuvi.

25. Konstatējot, ka ir piemērojams izņēmums pārbaužu, izmeklēšanas un revīziju mērķu aizsardzībai, ombudam nav jāizskata citu OLAF pieprasīto izņēmumu piemērojamība. Izmeklēšana neatklāja nevienu OLAF pieļautu administratīvu kļūmi, atsakot piekļuvi pieprasītajiem dokumentiem.

Secinājums

Pamatojoties uz izmeklēšanu, ombuds slēdz šo lietu ar šādu secinājumu:

Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai nepieļāva administratīvas kļūmes, atsakot piekļuvi pieprasītajam dokumentam.

Sūdzības iesniedzējs un Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai tiks informēti par šo lēmumu .

Emily O'Reilly

Eiropas Ombuds

Strasbūrā, 17.7.2018.

[1] “Stork Nest” ir lauku saimniecību un viesnīcu komplekss Čehijā, kas 2008. gadā saņēma ES subsīdijas.

[2] Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 30. maija Regula (EK) Nr. 1049/2001 par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem, OV L 145, 31.5.2001., 43.–48. lpp. (turpmāk tekstā — “Regula 1049/2001”).

[3] Regulas 1049/2001 4. panta 2. punkts.

[4] Lietas T-221/08, *Strack/Komisija* , 2016, ECLI:EU:T:2016:242 un T-110/15, *IMG/Komisija* , 2016, ECLI:EU:T:2016:322.

[5] Regulas 1049/2001 4. panta 2. punkta pirmais ievilkums (komerciālo interešu aizsardzība).

[6] 4. panta 2. punkts.

[7] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 883/2013 (2013. gada 11. septembris) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulu (Euratom) Nr. 1074/1999 (OV L 248, 18.9.2013., 1.–22. lpp.).

[8] Lieta T-110/15, *IMG/Komisija*, 2016, ECLI:EU:T:2016:322, 33.

[9] Lieta T-110/15, *IMG/Komisija*, 2016, ECLI:EU:T:2016:322, 35. punkts.

[10] Lieta T-110/15, *IMG/Komisija*, 2016, ECLI:EU:T:2016:322, 38. punkts; Lieta C-139/07, *Komisija/Technische Glaswerke Ilmenau*, 2010, ECLI:EU:C:2010:376, 62. punkts.

[11] Vispārējā tiesa apvienotajās lietās T-391/03 un T- 70/04 *Franchet un Byk/Komisija*, 2006, ECLI:EU:T:2006:190, konstatēja, ka septiņu mēnešu termiņš joprojām ir saprātīgs, 121–124.

[12] Kopsavilkums (saite pārbaudīta 2018. gada jūlijā) ir pieejams Čehijas Finanšu ministrijas oficiālajā tīmekļa vietnē:

<https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2018/ministerstvo-financi-zverejnuje-zavery-z-30660>
[Saite].

[13] Apvienotās lietas C-514/11 P un C-605/11 P *LPN un Somija/Komisija*, 2013. gads, ECLI:EU:C:2013:738, 93. punkts.

[14] Kopsavilkums (saite pārbaudīta 2018. gada jūlijā) ir pieejams Čehijas Finanšu ministrijas oficiālajā tīmekļa vietnē:

<https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2018/ministerstvo-financi-zverejnuje-zavery-z-30660>
[Saite].

[15] Lieta T-110/15, *IMG/Komisija*, 2016, ECLI:EU:T:2016:322, 59. punkts.